

BOTVIDSBYGDEN

Gillet's 40-årsjubileum Broängsskolan, Tumba

FOTO: Ingrid Engström

STYRELSEN INFORMERAR

ÅRSMÖTET 1989

- som egentligen handlar om 1988 var ovanligt välbesökt.

Vi kunde träda in genom den nya entrén med modernaste faciliteter och känna att välkomnande grepp från vår festkommitté.

Men låt oss börja med årsmötet som hade att behandla berättelsen om ett år med spännande händelser:

Den första etappen av den efterlängtningsfulla tillbyggnaden fullbordades och kunde tas i bruk, allt medan vi började grubbla på fortsättningen. Till de stora arbetena har specialister anlitats, men tänk så mycket vi har att tacka de frivilliga krafterna för.

Många, många ideella dagsverken finns i och kring nybyggnaden.

I samband med nybyggnaden förstärktes elsystemet genom kabel från en ny transformatorstation, varmvatten drogs till köket och mycket annat. Den gamla torr-toans tid var förbi ---

Gula paviljongen som höll på att

ruttna fick också ett ideellt stöd för att kunna leva vidare.

Viljan att "öppna grindarna" för nya skaror av medlemmar har stabiliserats. Vi måste ju få fram nya krafter som kan vara med och arbeta vidare med den fina anläggning som Trädgårdstorp är. Här finns så många möjligheter ---

Vi har problem: Det behövs ledarkrafter till barn och ungdomsverksamhet både vad gäller dans och den museala biten. Våra stugor rymmer så mycket som kan ge de uppväxande ett begrepp om hur vårt samhälle såg ut för inte så länge sedan.

Vidare utdelades förtjänsttecken till Ellinor Palm och Lars Boman för deras insatser i Gillet.

Diplom utdelades till Nils Söderberg och Bengt "Magnus" Magnusson för förtjänstfull gärning.

De avgående styrelse- och kommittéfunktionärerna avtackades för sina insatser och belönades med blommor.

FORTS. PÅ SIDAN 8

BOTVIDSBYGDEN

TIDSKRIFT FÖR BOTKYRKA HEMBYGDSGILLES MEDLEMMAR.
UTKOMMER MED 4 NR PER ÅR.

SISTA MANUSDAG FÖR BOTVIDSBYGDEN NR 2 ÄR DEN 16/6 1989.

REDAKTION: 08-91 10 92
Rune Engström 08-91 10 92
Georg Malmkvist 08-778 17 11
Arne Mattsson 0753-371 16
ANSVARIG UTGIVARE:
Lars-Gunnar Lindström 08-778 08 49

1949 * 40 * 1989

Festfirad och fartig fyrtioåring

■ TEXT: Janne Karlsson

■ FOTO: Karin Mattsson

Den 7 januari 1949 kom några danslystna ungdomar på idén att bilda en dansförening som kom att heta BOTKYRKA HEMBYGDSGILLE. Dom danslystna var naturligtvis från trakten. Hur många som finns kvar vet inte jag, men att det var en bra satsning har ju fortsättningen visat, och alla som nappade på tillfället att 40 år senare fira det som hänt sen starten blev inte besvikna - tvärtom. Alltså var det med stor förväntan man lördagen den 18 februari 1989 åkte ut till Broängsskolan i Tumba för att fira och avnjuta en 40-årsjubilar. Förutom Ingegerd och jag hade 95 st andra förväntansfulla tillkommit. Lars-Erik Hultman satt i dörröppningen och räknade in alla. Man hann inte mer än innanför dörren förrän man spärrade upp öron och ögon. På ett långt bord låg det massor av pärmor med foton och tidningsurklipp. På varje utsida

pärmen stod årtalet utskrivet, och under en tid av 40 år, blir det några stycken, och innehållet i pärmarna var tjockt, så då förstår alla vilket stort arbete som nedlagts för att få in allt stoff under årens lopp.

Det fanns inte en chans att hinna med mer än en bråkdel av allt som hänt under årens lopp. Dessa rader vänder jag mej speciellt till dom som missade tillfället att vara med.

Jag ställer mej också frågan när skall man få tid och möjlighet att titta igenom allt detta stora arbete, som visar vad som hänt under 40 år i Botkyrka Hembygds-gille.

Bakom detta bord kom ljudet från en stor trattgrammofon från 1930-40 talet. På utsidan av platta och fodral från den tiden satt en liten hund. Vid sidan av trattgrammofonen stod nu en söt flicka i folkdräkt, hon hette Nina och skötte tonerna från de gamla stenkakorna. Lite raspiga i ljudet men även njutbara, man har ju också dansat efter dessa glada toner.

FORTS. PÅ NÄSTA SIDA

FESTFIRAD...

Forts. från föreg. sida

För att inte mitt reportage om kvällens innehåll skall bli för långt, måste jag nu mera kortfattat skildra vad som fortsättningsvis hände.

Gunnar Avelin anmodade alla damer gå in till höger, och herrarna till vänster och taga varsin lapp för bordsplacering.

Men innan vi kom till bords, såg vi på en fin dansuppvisning av Gillets barn och ungdomar, som Ingrid Avelin gjort ett bra arbete med för att det skulle fungera så bra. Hjälp hade dom också av Herrar Arne Mattsson och Lars-Erik Hultman. Musiken skötte den duktige flöspelaren Arne Trobell om.

Så var det då dags att fylla dom tomma magarna. Och nog blev man mätt av följande som stod på matsejden, eller vad tycks?

"Soupe: Canapé med crabmeat och löjrom. Helstekt oxfilé med fylld tomat. Maderlasås. Pot.gratäng.

Glasstårta med rån och varm chokladsås. Vi sköljer ner detta med ett gott vin". Det låter väl gott?

Men för att få en andpaus ibland fanns det en allsångsledare, Berndt Lundström, som såg till att vi fick lufta våra lungor.

Mycket rara flickor såg till att vi ständigt hade något på tallriken och i glas och kaffekopp. Och nog såg det tjustigt ut när dom kom in med glasstårterna med 40 ljus på varje. Den servicepersonal som skötte detta

var, Nina, Malin, Maria, Viktoria, Terese, Anja och Annika. Dessutom tillkom manlig hjälp av, Bigge, Bror, Torsten och Lelle. Som välförtjänt belöning fick också samtliga varsin chokladask.

Som bordsdam fick jag Gunborg Eriksson. Hon berättade att hon varit med om bildandet av Botkyrka Hembygdsgille. Hon minns att det var 40 st som startade det som ser så bra ut idag med ca 275 medlemmar. Och mycket aktiviteter som i första hand, dans, sport, dräkt, senior- och ungdomsverksamhet m.m.

Följande hände också medan vi satt kvar vid matbordet. Arne Nyhammar från Stockholms läns Hembygdsförbund höll tal och hade bara vackra ord att säga om Gillet. Karin Rådeström överlämnade en gåva från

Salems gille. Vår ordförande Rune Engström talade varmt om Botkyrka Hembygdsgille och fick även förtjänsttecken.

Arne Mattsson blev hedersmedlem för sina stora insatser. Och nog är det mycket arbete han uträttat, jag tänker då i första hand på alla informationsblad och Botvidsbygden, vilka nog kan vara så tidsödande att framställa. Så nog har han gjort sej förtjänt av att slippa betala årsavgift. För att hinna med så mycket har Arne säkert god hjälp och förståelse av sin fru Karin. Vidare belönades med diplom Monica Wahlman, för sina insatser i Spelmanslaget, Helge Karlsson, för att han är en duktig kaffekokare. Belönades gjordes också John Svensson, rektor för Broängsskolan, som hade tillgång till nyckel för skolan. Båda fick varsin stor bukett tulpaner.

Under hela kvällen filmade Kazuo Yamasaki, som är med och dansar på våra övningskvällar. Det är nog flera än jag som väntar på att få se resultatet av filmningen.

När alla undfägnats till kropp och själ med mat, dryck, tal och gåvor satte Eskils orkester igång med dansmusiken. Det blev taktfasta toner att dansa efter, en gammal och en modern. Tyvärr var golvet något kärvt, men vi är ju vana att lyfta på fötterna. När vi dansat oss trötta bjöds det på kaffe med god marsipantårta som Maria Avelin hade gjort. Hon måste lagt ner ett stort arbete.

Vid kaffebordet fick jag Arne Trobell och hans fru Karin som bordsgran-
FORTS. PÅ NÄSTA SIDA

nar. Jag återger Arnes ord; "Jag och Karin träffades på Trädgårdstorp för 60 år sedan, jag var 13 år, säger Arne, och Karin var 16. Jag kunde inte slita ögonen från den lilla söta flickan, och vi har hållit ihop sedan dess. Säg sen att det inte fortfarande finns askungesagor.

Efter fikapausen fortsatte dansen, fram till kl. 01.00. Alla stannade inte till klockan 01.00.

En stor hyllning måste också delges jubileumskommittén, som bestod av Gunnar Avelin, Lars-Erik Hultman och Ulrika Nilsson, vilka har gjort ett jättearbete för att allt skulle fungera

som det gjorde. Allt familjen Avelin hade stor del i det hela märktes.

En överraskning väntade oss när vi kom ut - ett kraftigt snöfall hade gjort vägarna hala, men vi kom lyckligt hem, ett stort minne rikare. Fast ca 100 st var där, hade jag önskat lika många till hade fått uppleva 40-årsjubilearen, för den kommer inte igen. Men välkommen till nästa, vilket det nu blir.

FOTO: Ingrid Engström

SEKTIONSROUTAN

■ Slöjdkommittén Informerar inför det nya arbetsåret.

■ Ett nytt arbetsår inom Gillet ligger framför oss, och då räknar jag arbetsåret från årsmöte till årsmöte.

Vill Du vara med och skapa ett gott rykte för Gillets räkning i fortsättningen? Javisst! Vi hade trevliga och bra vinster till julmarknaden, så de idéerna bör vi spinna vidare på.

Förslag alltså: Stickade eller sydda, tovade vantar, sockor, halsdukar i bra modeller o. material. Sjänt tar tid, så starta redan nu för att slippa stressa senare. Skriv gärna en etikett med materialuppgift och sy fast.

Mat-tombolan med hemlagat var också mycket uppskattad. Så tänk på oss då Du syltar o. saftar efter kommande skördar.

Jag efterlyser de "lappblommor" som delades ut i våras. Det vore trevligt om vi kunde sy ihop ett lapptäcke snart. Ett gott stycke är vi redan på väg. Du som inte har provat på att sitta vid en täckbåge - tag chansen nu. Det är arbetsamt men trevligt och det får plats 5-6 stycken runt bågen, så det kan bli mycket prat o. skämt. Kanske någon läser högt ur en "god" bok under sömnaden.

I äldre tider hade täckbågen en stor funktion att fylla. Det gick t.ex inte att gå till närmaste handelsman för att köpa ett täcke. Nej, man fick allt sy själv, eller leja något till det. Under

1700-talet blev det vanligt med stickade täcken. Då var det inte lappar, utan ett helt tygstycke i siden eller brokad som mönsterstickades med små, små stygn. Täcket användes som överkast eller brudtäcke, alltså ej varje dag. Vid den tiden var det "de högre stånden" som hade råd med sådan lyx. Bland allmogen blev det mer allmänt omkring 1890 och då med lappar som fogades samman.

■ **HEMBYGDSDAG OCH SPELMANSSTAMMA** är bestämd till den 26 augusti på Trädgårdstorp. Vi hoppas kunna få ihop bra vinster även till den med Din hjälp.

MILÖVÄNLIGA MUGGAR

■ Vi bör spara och vara miljövänliga. Kan vi inte gå in för pappersmuggar i stället för plast när vi har offentliga fester? Då Gillet har interna fester (kvartalsmöten t.ex) går det ju faktiskt att diska i varmvattnet. Vi kan turas om i diskbaljan, vi som inte planerade och köpte hem till festen.

INGEGERD - EVA - LENA

GRATIS!

■ DESSA FYLLDE/FYLLER 50 ÅR

5/2 Hanne Persson
12/3 Sven Westerlind
29/6 Marianne Karlsson
23/8 Hans Caroll
12/9 Inger Brask

■ DESSA FYLLDE/FYLLER 60 ÅR

14/3 Lisbeth Ström
15/4 Lars-Gunnar Lindström
30/6 Sten Karsbrink
31/7 Bengt Danielsson

6/7 Birger Thurelius 75 år

■ DESSA FYLLER/FYLLDE 80 ÅR

4/4 Helge Jobs
10/4 Oskar Norgren
19/8 Evert Pettersson

8/2 Alexis Blomberg 85år

*En
trycksak från*

Sandströms
SANDSTRÖM & SÖNER TRYCKERI AB

TUMBA

0753-301 21

STYRELSEN INFORMERAR...

Forts. från sid. 2

Allt detta - och mycket mer - hade vi i tankarna när vi satte punkt för det gamla året, för att starta ett nytt. Festkommitté och spelmän satte som avslutning fart på de icke funderande men också väl fungerande kroppsdelarna.

Tack alla!

FOTNOT: Styrelsens sammansättning för 1989 presenteras på separat bilaga.

BILDARKIVET FLYTTAT

Styrelsen har för ganska länge sedan beslutat att föreningens bildarkiv skall deponeras i kommunens arkivutrymmen.

Överflyttningen från Georg Malmkist till kommunens arkiv har nu verkställts. Det finns anledning att tacka Georg för gott arbete och god vård av vårt fina arkiv.

Det är angeläget påpeka att Gillet fortfarande äger bildsamlingen och fortfarande bestämmer om hur bilderna skall få användas. Kommunarkivarien ansvarar för att bilderna skall få den bästa vård.

Även de mera informella "årsberättelserna" som Georg Malmkvist under många år producerat har tills vidare deponerats i kommunens arkiv.

FOTNOT: Kommunarkivarien, som heter Hans Ramstedt, är medlem i Gillet och är enligt beslut vid vårt årsmöte vald till arkivarie.

FORTS. PÅ NÄSTA SIDA

LIN I HÄLSINGLAND

- en resa i linproducerande bygder

Lördagen den 3 juni reser vi till Järvsö med buss för att studera en i många avseenden intressant bygd (jag föddes där). I Järvsö pågår bl.a ett projekt om lin i nyproduktion. Vi besöker linschäkt och får se hantverkare i arbete. Vi reser runt bland fäbodrar och i finnskog och varför inte ett besök i den berömda Caffären.

Vi reser den 3 juni på morgonen och är tillbaka på kvällen den 4 juni.

Vår vistelse i Järvsö börjar med lunch på Harsagården. Där äter vi också övriga måltider och sover.

Priset med bussresa fram och åter Botkyrka-Järvsö, mat från lunch lördag t.o.m lunch söndag, övernattnings i dubbelrum, rundturer m.m 660:-

Jag har program m.m

Ring gärna 08-81 85 44. Rune

HEMBYGD SVÄRDARE FRÅN HELA LÄNET TILL TRÄDGÅRDSTORP

Söndagen den 19 mars höll Stockholms läns hembygdsförbund, där vi är medlemmar, årsmöte i Hallunda Folkets Hus. Hembygdsföreningarna i Botkyrka var värdar. Kulturnämndens ordförande Bo Brolin hälsade välkommen och fungerade också som ordförande under förhandlingarna.

I mötet deltog ca 150 representanter för föreningarna. Dessa hade att dryfta frågor som berör hembygdsrörelsens framtid i vårt län.

VIKINGATIDA STORMANSGÅRD

- en intressant utgrävning

Under fyra veckor i juli samlas amatörarkeologer från hela norden för att vara med och gräva ut ett område i Vallentuna som innehåller rester från en vikingatida stormansgård.

Grävningarna leds av personal från riksantikvarieämbetet och Stockholms Universitet.

Arrangörer är Nordiska förbundet för hembygdsarbete, Riksförbundet för hembygdsvård och Stockholms läns hembygdsförbund. Administrativ ledare är Karl Erik Mörk från Arbetsgrupp Långhundraleden.

Vår styrelse har beslutat att några medlemmar från Gillet som vill vara med i lägret får avgiften 250:- per lägervecka som stipendium.

Vill Du veta mer, tala med Rune

Främst gällde det kanske att besluta om hur vi lokala föreningar skall finansiera den verksamhet som bedrivs regionalt och centralt. Det beslutades att vi lokala betalar 6:- för var och en av våra medlemmar.

Som avslutning gjordes en rundtur i den fagra Botvidsbygden med guider från kommunens hembygdsföreningar. Kaffepaus hölls på Trädgårdstorp, där medlemmar hjälpte till med såväl kaffekokning som visning av torp och smedja.

För att underlätta genomförandet av programmet hade föreningarna utverkat ett bidrag från kommunen på 5000:-. Ett varmt tack för detta stöd.

ÅSIKT OCH MENING

- Nytt verksamhetsår!

Det blev en del förändringar i styrelse och kommittéer på årsmötet.

Det gäller att fortsätta på det arbete som är igångsatt och följa upp med nya idéer i den anda som stadgarna föreskriver och ändamålet åsyftar.

Det gäller att ALLA hjälps åt med detta. Stötta de medlemmar som åtar sig olika uppdrag inom föreningen, de behöver detta. De åtar sig uppdraget för Din skull inte för sin egen.

Vi har olika åsikter och meningar och

Den mycket fina inramningen som Gillets spelmän stod för var strålande PR.

Efter årsmötesförhandlingarna ordnades med bussutflykt runt Botkyrka och Grödinge. Gulderna var från Gillet naturligtvis!

Sista anhalten på resan var Trädgårdstorp där andra medlemmar i Gillet visade stugorna och bjöd på nykott kaffe med bullar. Vid kaffebordet kom frågan, lite avundsjukt, smått beundrande. - Hur bär ni er åt? Hur har ni gjort?

"Jag avskyr din åsikt men är beredd att gå i döden för din rätt att framföra den"

AFORISM TILLSKRIVEN VOLTAIRE

skall uttrycka dessa på kvartalsmöten m.m. Därför är det viktigt att DU kommer på dessa möten.

Om vi tittar bakåt i tiden så har en del hänt inom Gillet, trots allt.

Ibland finns det tvivel, både på sig själv och andra, ibland hopp för framtiden. Som nu detta med Gillets engagemang vid Sthlms läns hembygdsförbunds årsmöte i Folkets Hus i Hallunda. I Botkyrkafilmen som visades fick Gillet reklam för "Botkyrkas Skansen" i Tullinge.

Och vi svarar: Detta har skett med ideellt arbete i första hand. Talar vi då om att vi har Barn & Ungdomsverksamhet samt Folkdanslag som förhoppningsvis tryggar återväxten, är avundsjukan fullständig.

Då känns en ödmjuk tacksamhet. Detta ÄR VI i Botkyrka Hembygds-gille med förankring i nuet en blick på forntid och framtid.

LARS-GUNNAR

ur DAGENS NYHETER onsdagen den 8 mars 1989

Så "dödas" en förening

■ Det finns många sätt att köra en förening i botten, t.o.m att döda den.

En amerikansk publikation, "WIDENING HORIZONS", har ofta citerats i svenska tidningar. Så här menar man att det kan gå till:

■ Gå aldrig på några möten. Om Du går - kom gärna försent. Kom över huvud inte vid dåligt väder.

■ Hitta gärna fel på föreningen och dess medlemmar. Acceptera aldrig ett uppdrag eller en utnämning. Det är lättare att kritisera andra än att själv åstadkomma något.

■ Bli arg om Du inte blir nominerad till något uppdrag. Om Du tillfrågas om Din åsikt - säg att Du inte har någon. Senare kan Du berättat hur Du tycker att saker och ting borde ha gjorts.

■ Betala inte medlemsavgiften. Tala aldrig om vad som lyckats i föreningen, bara om missarna. Var aldrig med när viktiga evenemang äger rum. Läs aldrig informationen som Du får. Men bli arg om Du inte får någon etc. etc.

2 Nya Medlemmar

2 Styrelse kom. sam. sätter.

ÅRSPLAN 1989

APRIL

- 16 Arbetsdag (OBS ej den
23/4). Läs mer i bilaga.
17 Kvartalsmöte
Se sep. kallelse
30 Valborgsmässofirande

MAJ

- 2 Sista manusdag för
bidrag till INFO-blad 2
8 Styrelsemöte
Slöjdväll, Högbrink
15 **PINGST**
22 Ev. Terränglöpning
3-kamp.
27 Ungd. Ringens dag
Arbetsdag
28 Öppet hus, Torpet

FESTKOMMITTÉN HÄLSAR DIG

VÄLKOMMEN
TILL
TRÄDGÅRDSTORP
OCH FIRA

VALBORGSMÄSSOAFTON

Traditionsenligt kommer vi att fira Valborg också i år.
Vi tänder brasan ca kl. 19.30. Därefter samlas vi på Logen
för förtäring av något åt- och drickbart. Efter detta dans
så länge som vi orkar... För detta får Du betala 15:-